

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rēdul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Nr. 4756 Scol.

CONCURS.

Au devenit vacante pentru anul viitoriu scolar 1889/90 și se vor conferi pe calea concursului 14 stipendii câte de 60 fl., destinate din fondurile archidieceșane pentru elevii din despartământul pedagogic al seminariului archidieceșan de aici.

Concurenții au să și prezenteze suplicele la consistoriul archidieceșan inclusiv până în 19 August st. v. a. c. indrețite cu documentele următoare:

a) atestat dela oficiul parochial din comuna la care aparțin despre aceea, că sunt români greco-orientali;

b) testimoniu scolastic despre progresul făcut în studii în anul din urmă;

c) atestat dela primăria comunală despre pozițiunea socială a părinților și despre starea lor materială; și

d) eventual alte atestate recomandătoare.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan ca senat scolar, ținută la 13 Iuliu, 1889.

Consistoriul archidieceșan.

Nr. 4757 Scol.

Cu începutul anului scol. 1889/90 sunt a se conferi din fondurile archidieceșane următoarele stipendii:

1. Trei stipendii de 60 fl., din fundațiunea „Francisc-Iosefină” pentru studenți la scólele medii;

2. Un stipendiu de 100 fl., din fundațiunea „Cologea” pentru studenții de ori-ce categorie, și

3. Un stipendiu de 50 fl., din fundațiunea „Peioviu” pentru un student la scólele medii.

Aspiranții la aceste stipendii au să și așternă suplicele la consistoriul archidieceșan până la 19/31 August a. c., instruite cu documentele următoare:

a) atestat dela oficiul parochial din comuna la care aparțin, despre aceea, că sunt români greco-orientali;

b) testimoniu scolastic despre progresul făcut în studii în anul din urmă;

c) atestat medical, că sunt trupesce sănătoși;

d) atestat dela primăria comunală despre pozițiunea socială a părinților și despre starea lor materială; și

e) eventual alte atestate recomandătoare.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan ca senat scolar, ținut la 13 Iuliu, 1889.

Consistoriul archidieceșan.

Sibiu, 17 Iuliu.

În zilele trecute s'a petrecut o mare mișcare între români din părțile Sălagiului, care în amortela politică de aci, este de mare importanță.

Până la actul, care a pus în mișcare pe românii din părțile acelea, se părea, că românii au cădut cu totul în amortelă, și numai despartământul Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român mai concentra câte odată în an pe omenii mai de înflință, și le da ansă, ca cu noi românii din părțile ardelen, și legăturile literare, cu cari sunt legați toți românii fără considerare la configurațiunea politică a statului, ai cărui credincioși fii sunt ei.

Acest proces politic s'a urdit în anul 1887. Acusatul Dr. Vasiliu Lucaci la început a fost și în inchisore preventivă, pe urmă pus în libertate, și după adunarea materialului, de care judecătoria a creșut, că are trebuință, și după pertractarea finală, s'a terminat cu achitarea acusatului.

Noi ne-am spus vederile noastre în cestiunea proceselor politice la mai multe ocașuni, și am condamnat totdeauna ținuta presei din patria noastră, care la procesele politice, câte ni s'au făcut până acuma, au scornit tot felul de însinuări la adresa noastră, seducând opiniunea publică și voind să înflințeze pe judecători, sau la procesele de presă să facă presiune asupra juraților.

În cazul de acum încă s'a observat această ținută a presei unguresci, și acesta a trebuit din nou să ne supere, cu atâta mai vērtoș, cu cât sub timpul absolutismului ungerii au făcut durerosul drum al proceselor politice mai de multeori, și știu câtă amărăciune rămâne în inima omului, când în urmele cutărei stări de lucruri libertatea este fără cruțare călcată în picior.

Cursul lucrurilor este foarte schimbăcios, și în lumea această nime nu pōte afirmă, că el în veci la domnie o să fie. Mai cu sēmă în noul stadiu, în care au înbrat lucrurile din orient dela renunțarea regelui sērbesc Milan, nime nu mai crede la rezolvarea cestiunei orientale fără un rășboiu crâncen, al cărui rezultat final nime nu-l știe.

În fața acestor lucruri pământesce de tot schimbăcioșe ținuta presei unguresci la procesele politice intentate naționalităților dispune pe om la compătimitime, căci dacă ele în fața de de libertate, lumină; atuci și fața de de libertate.

Nu pentru această am luat însă condeiul, ca să vorbim asupra procesului politic petrecut zilele trecute în părțile sătmărene. Am voit să arētam re-

sultatul final, și acesta s'a manifestat în spiritul de ordine, care domnesce în sinul poporului român preste tot, și în alipirea lui cătră limba sa, cătră obiceiurile sale, și cătră preoțiimea sa, ca cătră cei mai naturali conducători ai sei în tōte afacerile, fie ele bisericesci, fie lumesci.

Procesul politic al dlui Dr. Lucaci a pus sub un standard tōte elementele romănesci din părțile sătmărene, proprietarii cu dare de mână s'au asociat cu advocații, acestia cu preoții, și într'un cuget cu poporul urmăria desvoltarea lucrurilor.

O asemenea dezvoltare a sinului românesc în părțile acelea are efect de tot îmbucurătoriu; o asemenea accentuare a voinții de a rămâne și a trăi în acele părți ca români nestirbiți în drepturile lor de cetățeni cu limba și diarișcă și cu obiceiurile străbute împeni, și noi, ca diariști, suntem datorii să scōtem la ivelă acest rezultat al procesului politic.

Și încă odată o observare la adresa presei unguresci. Omul orbit de patimă lovesce fără cruțare, numai să producă efect momentan.

În cazul concret noi cu drept cuvēt facem aplicarea: Unde dai, și unde crepă.

Revista politică.

De cât-va timp se discută cu mare serioșitate atât în presa din monarhia noastră, cât și în presa regatului român despre convențiunea vamală.

Rășboiul vamal și-a avut urmările lui și ele au atins pe România, dar mai tare au atins ele pe monarhia noastră. Numai așa ne putem esplica espunerile diaristice, carea stăruie ca monarhia noastră din bună vreme să se gândescă și să se acumuleze mari cantități de grâne din România, ca nu cumva prin recolta cea slabă din anul acesta în Ungaria, grânele noastre, silite fiind să se consume în țară, să și perdă piețele străine și locul lor să-l ocupe alte grâne.

Este știut pe de altă parte, că atât la congresele comercianților, cât și la esposițiunile producătorilor agricole, grânele romănesci au fost declarate de cele mai bune, cari deși mai mici la grăunțe ca cele americane și ungare, dau totuși mai multă făină și lasă mai puține tărițe.

Aceste constatări au provocat o adevărată consternațiune între producătorii nostri, și bărbații nostri de stat au căutat tōte mijlocele a asigura piețele granelor noastre. Secerișul nefavorabil din anul acesta a mai adăugat la îngrijirea de până acum, și espunerile presei sunt deci basate pe puternice motive.

Nu trebuie să ne surprindă dar nici împregiurarea, că ministrul de comunicațiune ungar Baross

FOIȚA.

Spân fără de mōrte.

— Poveste. —

(Înceere.)

În ziua următoare, carea era și ziua cea din urmă, baba ēr se scōlă cu nōptea-n cap și l trimite cu ēpa și mânzii.

S'a ținut cât s'a ținut să nu adōrmă, dar în zadar, gândea, că nu-i lucru bun: adormise, de l puteai duce cu loc cu tot.

Când se pomeni ia drace ēpă și mânzi, dacă ai de unde.

Căutat-a el în aceea di, pe unde numai a putut străbate, însă unde era ēpa cu mânzii, n'a căutat.

Se întōrse ēr cătră casă cu puțină nădejde, că dōră va mai dá în aceea sēră cu ochii de blăstămata de ēpă; și pe cât se pușina mai tare de casa babei, pe atâtă perdea din pușina nădejde, ce o avea de a mai află ēpa.

Când intră la întunecata de babă în casă, o află așteptând cu un paloș în mână, ca intrând în casă, să-i ascundă sōrele.

Nu se deschise bine ușa casei, când cățelul pe care l'a aflat în pădure și care era tōdeuna cu el

începū a lătra în spre patul babei de gāndei că are alt nēcas.

Ai să te pleci îndată să-ți retez capul, că nu mai slujit așa, după-cum te-ai legat, zise baba cu vorbă aspră.

— Așa voiu face numai mai întâiu să vedem pe ce latră cățalușul meu, — și căutând sub pat, află ēpa cu mânzii.

Baba se culă, vēdēnd, că i s'au descoperit mișeliile și nu mai duse cărc.

În dimineța zilei următoare, feciorul împēratului Roșu își ea simbria, calul cel cu opt picior, — și pe aci și drumul.

Îi părē un an până va ajunge la fântāna lui Spân fără de mōrte.

După ce au ajos la fântāna lui Spân fără de mōrte, n'au odichnit câte-va minute și ēcā nevasta lui că sosese la fântāna, ca de obicei, cu două cane și cu cățēua în urma ei.

Feciorul împēratului Roșu prinde cățēua și omorându o aruncă în fântāna, ēr vasele și le face tot dārăbuș și luându-și nevasta, se vātorse în multe voie bună cătră curțile socrului seu, adecă, cătră împēratul Verde.

Spân fără de mōrte, vēdēnd că nu-i mai sosese soția cu apa, începū a strigă după cățēua. Putea să tot strige, căci schidōla de cățēua nu mai veni până-i cucu. Alērgă în grabă la fântāna, privesce în

fântāna și vede cățēua mōrtă și în jurul fântānei dārăbușe de urciōre. Numai acum ti plesni smelului în cap, de câte cēsuri e, și mergēnd cu graba acasă, încălecă pe calul seu cel cu 7 picior și plecă ca din pușcă.

Când se mai apropria Spân fără de mōrte de feciorul împēratului Roșu, calul cel cu 7 picior cunoscu pe calul cel cu opt picior, adecă pe frate-seu și îndată îl strigă să-l aștepte. Atunci el rēs-puse:

Atunci te voiu așteptă, când tu vei aruncă pe domnul teu până la nori și de acolo îl vei sprigină în p... și l vei sfărma.

Cu se gata vorba îndată l'a și aruncat calul pe Spân fără de mōrte până la înălțimea norilor și de acolo l'a spriginat în potcōve; după aceea l'a călcat sub picior așa, încāt n'au mai rēmas nici un os citov în trupul lui.

Pe calul lui Spân fără de mōrte s'a suit nevasta feciorului împēratului Roșu și astfelu mergeau amēndō cătră împērația împēratului Verde, fără de lēc de frică, că le va mai strică cineva cel bun.

Ajungēnd la curțile împēratului Verde, se gătiră de nou de ospēt și de voie bună; ba pōte și astădi se vor fi ospētând de bucurie, că s'au mântuit de tatăl smelilor.

I. B.

și de finanță Weckerle au întreprins o călătorie incognito la București. Acesta călătorie se aduce în combinațiune cu războiul vama. Ministrii se vor convinge prin propria intuițiune despre starea industriei în regatul român, ér datele, ce le vor aduce, vor hotărî, dacă mai e cu scop să se pórte și mai departe războiul vama, ori Ungaria să mai cedeze din ambițiunea, ce o accentuase dl Tisza în delegațiuni, și să se încheie o convențiune favorabilă pentru ambele state. Astfeliu de convențiune pe terenul economic, precum se exprimase și premierul nostru, ar fi cel mai puternic factor a predispușe spiritele și dispozițiunea celor din România pentru noi și astfeliu a stă pe cele mai puternice base ale referenților amicabile politice.

După o lungă călătorie prin Orient, ex-regele Milan s'a întors érăși în capitala Serbiei. Lucrurile desfășurate cu întorcerea regelui rămân încă și acum de tot misterioșe. Înainte de sosirea lui Milan, reprezentantul rusesc a părăsit Belgradul și s'a dus la Petersburg, nu atât pentru a-și dá séma de rezultatul activității sale, ci mai mult pentru a nu dá față cu cel mai înflăcărât dușman al Rusiei. Din contră metropolitul Michail s'a aflat pe peronul gării și prima grijă a lui Milan, după-ce s'a dat jos din tren, a fost să sárute drépta metropolitului și să l róge de iertare, să spună, cum a căpétat binecuvântarea prin Orient și că și aici soșese numai ca un peregryn.

Raportul unor foi maghiare, că metropolitul ar fi fost muștrat, este fals. Milan s'a purtat cu cea mai mare smerenie și imediat a felicitat pe metropolitul, pe care el l alungase; imediat după soșirea în Belgrad i-a făcut vizită, pe carea metropolitul numai mai târziu o a reintors.

Intrebarea e acum, că ce față și pe ce ogașă vor porni lucrurile în Serbia. Ex-regele în puterea constituțiunii țerei și are drepturile sale anumite în cárma țerei, și în puterea acestor drepturi voia sa, dacă nu e tocmai deciztóre, trage mult în cumpénă. Intrebuința-va ex-regele puterea sa în direcțiunea politică, ce o a urmat până acuma, ori rápit și el de ilusiunea unei Serbie mari sub feciorul seu, își va schimbá direcțiunea activității și va máná apa pe móra Rusiei. Și într'un cas și într'altul lucrurile în Serbia apar de tot complicate și temerea de un războiu, ce se va nasce din aceste complicațiuni e tot mai mult accentuată.

În Franca se fac mari pregătiri pentru alegeri. Generalul Boulanger, cu tóte restricțiunile legii și va pune candidatura în 92 de departamente. Pregătirile ce le fac republicanii sunt enorme. Înainte de alegeri însă se va pronunță verdictul în procesul lui Boulanger, Dillon și Rochefort. Afecerea e deja depusă la tribunalul senatorial și în 7 August va páși procurorul înaintea tribunalului. Deóre ce martorii nu vor fi ascultați, procesul se va terminá în grabă. Perchisițiuni domiciliare se fac mereu la tóți trei matadorii boulangisti, cari acum lipsesc din Franca.

Atitudinea Germaniei în timpul din urmă pentru o aplanare a referințelor încordate cu Helveția n'a produs încă un efect deosebit asupra Helveției. Presa ei scrie și acum în tonul obicnuit și numai cât nu ea în rís pe Germania, carea a voit să începá un joc atât de periculos prin împărțirea Helveției, dar carea a retirat, vèdénd, că totuși nu-l va puté jucá cu succes.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Sásăuș, în 14 Iuliu v. 1889. Un articlu publicat în Nr. 70 al țiarului „Tel. Român“ me îndemnă a descrie un cas regretabil, dară adevérat, referitoriu la scóla gr. or. din comuna noastră Sásăuș.

Acésta comună intrégă romanescă și cu numé-roși locuitori, abia de vre-o 15 ani a început a se interesá de sórtea scólei. Causa pentru care nu s'au făcut până atunci nimica pentru scóla ar fi a se atribuí conducătorilor ei, dară fiind-că aceia sunt morți și pe cei morți, nu-i mai putem trage la răspundere, rămăue să vorbim numai despre cei în viață. Înainte de anii amintiți acésta comună n'a avut nici edificiu scolaru și nici învățătoriu calificat. Instrucțiunea tinerimei era incredințos mult ómenilor, cari se distingeau încátva de călătoreși la biserică; éră scóla se ținea timp de érnă într'o casă privată, ce se închiria pentru acel periód, sau în casa celui ce era preferit ca învățătoriu.

La stăruința actualului paroch, care prelângá greutățile de a-și cresce pruncii în scóla, fără mai nici o dotațiune după serviciul seu, nu putem díce, că nu s'a interesat și de scóla din parochia sa, s'au ridicat o zidire de scóla coréspondtóre cu destule greutăți, cari densus au avut să le supóte în prima linie. Cu încetul au început a se ocupá în conțelegere cu comitetul parochial pentru regularea succesivă a salariului învățătoresc, așa încát au ajuns mactumul de 250 fl.

Nefericirea parochului însă e fost, că el avea un ginere, și mai târziu un fecior al seu ca învățătoriu, améndoii bine cualificați, cari ocupau posturi învățătoresci în alte comune mai îndepártate, dară cu salarii mai bune ca în comuna Sásăuș, de aci au urmat în urmă suspițiunea asupra parochului, că el numai pentru ginerele și feciorul seu a stáruit pentru urcarea salariului. Urmarea a fost, că comitetul, ba chiar sinodul parochial au tocmit în mai mulți ani învățătorii pe sub máná, necualificați și cu salariu numai de 150 fl.

Parochul a fost pus la o parte, insultat, și considerat din partea poporului seu ca inamic al lui, fără de care ei și fac trebile, cum vreau.

În astfeliu de casuri preotul singur nu scie cum să se decidá, el este adus între Scilla și Caribde. Merge cu poporul, se trage în cercetare disciplinară; stă pe terenul legii, se face inamicul poporului seu, cu care trebuie să trăescă în bună armonie, căci fără altă dotațiune e avisat a trăi după venitele dela popor, și poporul nici când nu este aplicat a plăti pe cel ce l este inamic. Cu forța nu merge aci.

Parochul nostru din Sásăuș însă tot n'a părăsit cauza scolară, a esoperat atáta, ca salariul învățătorului să nu se mai solvécă prin repartitiune, ci s'a pus întreg salariul de 250 fl. în bugetul comunal. Concursul s'a publicat cu aceea sumă în anul trecut scolaru și ales a fost ca unicul concurent G. Stánulețiu,*) ginerele actualului paroch.

Acum comitetul și poporul din Sásăuș presupune ca mai înainte, că preotul lucră numai pentru interesul seu, aducédu și pre ginerile seu învățătoriu, dară nu spre binele poporului. Învățătorului i se denégá solvirea salariului dela 150 fl. în sus; éră în bugetul comunal s'au preliminarat pentru anul viitoriu scolaru numai 150 fl., și acésta la stăruința comitetului parochial, ca restul de 100 fl. să se solvécă prin repartitiune.

Acesta este un cas diametral opus acelor descoperite prin articlu, despre care am amintit; nici parochul în contra urcării salariului, și nici salariul încassat prin repartitiune.

A și fi cel mai înțelept om, dacă a-și scí să scot pe parochul din Sásăuș din acésta dilemă ca să nu vie în conflict nici cu legea și nici cu poporul, când, din cauza ținutei sale față cu scóla nu are nici 3 indiviđi, ca să-l spriginécă.

Pot să existe casuri ca cele descoperite prin menționatul articlu, și acei preoți sunt de codamnat, nu trebuie cruțați; dacă nu cumva și ei sunt ómeni, cari nevoind a veni în conflict cu poporul au mers cu el, lipsindu-le tária de caracter ca să se pótá susținé pe terenul legii, căci și noi ne folosim adese ori de mactima latină: „Vox populi vox dei,“ care mactimă la poporul nostru numai fórté rar va fi aplicabilă.

Am scris aceste rânduri basat pe adevér și fapte complinite, cu scop ca dela locurile competene să urmeze cât mai îngrabă vindecarea réului, ca să nu devină o cangrenă periculósă pentru întreg corpul.

X.

Elisabetopole, 14 Iuliu. Trăim în timpuri grele, și speranța, că vom mai ajunge timpuri mai bune, pare numai o nálcuire. Ea se mai nutresce numai de aceea, cari nu judecă, că viitoriu fericit și are temelia în un trecut bun.

ÉR temelie bună nu putem prinde de loc, căci tóte pare-că sunt ursite să năpădescă asupra noastră și să ne împedece în desvoltarea, de care avem lipsă și o recere timpul și împregiurările.

Sărăcia se arată ca o fantómă posomorită în tóte locurile. Ea cuceresce fără pic de milă casele și lasă pe ómeni în cea mai tristă stare.

Și ómenii atât s'au dedat cu acésta stare, încát nici nu mai reflectéză, că prin muncă și păstrare o pot alungá dela casele lor.

Dar păstrarea, — păstrare nu affi nicăiri. Cruce-riul cel din urmă, ce și l'a putut agonisi țéranul nostru, dacă îi scapă de nu-l dá în dare, îl dá în máná jidanului pentru o holercă de rachiu.

Acésta beatură otrăvitóre într'atáta s'a lătit și s'a înrădăcinat în părțile noastre, încát a devenit în o doua natură. Patima, de care sunt cuprinși țéranii și chiar unii din conducătorii lor pentru acésta beatură mesteșugită, nici că se póté închipuí.

Când cu monopolisarea beaturilor spirituóșe credeam, că ne vom scápá de sărlătániile jidanilor. Ne am înșelat însă amar în speranțele noastre, căci acum în máná jidanilor se affá totala vindere a beaturilor spirituóșe. Și numéru lor în atáta s'a înmulțit și se înmulțesce, încát ne pune pe gânduri. Se esplică dela sine, că cu cât se înmulțesce ei mai tare, cu atât scade și sérăcesce poporul, căci de pe spatelul lui trăsesc.

Nu i mirare deci, dacă vedem, că curțile stră bune se vènd rënd pe rënd, că ómenii, cari mai

*) Noi scim, că dl G. Stánulețiu e un învățătoriu fórté bun.

înainte prindeau câte patru boi la car, ađi se né. căjesc cu câte două vacúțe, ér cari au ajuns de și-au vèndut și acestea, iau lumea în cap și se duc să-și căștíge cele de lipsă prin țără străină.

Și repetez, nu e mirare dacă aúđim, că în cutare ori cutare comună judele comunal e un ovreiu. Sunt adevă comune, în cari nu-i țéran, care să nu fie datoriu jidanului și astfeliu la alegerea reprezentanții comunale tóți strigă cu un glas pentru jupánul. Sunt alte comune, în cari jidovul și a adunat atáta moșie, încát jumétate din hotăréle comunei sunt proprietatea lui. Prin ce căi și cu ce mijlóce au putut agonisi atáta mar de avere, e ușor de aflat.

În acésta tristă și amarnică stare ne a aflat și anul acesta; și el a mai adaus încă la îngrijirea noastră. Tóte speranțele frumoșe, ce le nutriam în primăvară despre o recoltă bogată, care să mai umple golurile, să mai îndrepte lucrurile și să mai dea puțină viață sérăcitului popor au rămás numai o închipuire ilusorică.

Recolta din anul acesta se numérá între cele mai rele. Grául a fost rar, de tot rar. Cucruzul, da, el promitea fórté mult, dar acum nici acesta nu se póté considerá între recóltele de prima clasă. Altádată pe vremea acésta se ráțacia un călăreț prin curuze, acum îl veđi pític cu spicul mare și abia ajunge până la chinga calului. — Nutreț încă vom face de tot puțin, căci tot din lipsa ploilor érba a fost rară, a rárit-o și mai tare șórecii, cari au făcut poene și prin ovese.

Asteptám deci cu mare îngrijire érna și cu mai mare îngrijire primăvară, căci atunci se arată sérăcia în tótá golátatea ei.

Étá, dle redactor, pentru-ce la începutul acestei mici corespondențe am accentuat, că ómenii nostri să se dedea la păstrare și când le prisosesc ceva, să nu prăvușască, ci să pună bine pentru díle rele. Aici me încumet a mai adauge, că preoții și învățătorii nostri și-ar impliní una din cele mai sfinte și mai frumoșe chemări, când cu esemplu, sfatul și vorbirile lor ar abate pe ómeni din calea păcatului și a greșelilor ca astfeliu să se adevérescă dísa scripturei, că ei sunt lumina lumii și sarea pământului; ér noi să ne conservám și să învingem și ispitele ce ni se mai pregătesc de vrășmáși, dacă voim să esistám și să mai trăim pe pământurile agonisite de strămoși.

—i—

Ioan Meșotă.

Cuvânt

ținut în 25 Septembrie v. 1888 la sərbătórea S-tei Sofii, patróna gimnasiului din Brașov.

Affám de interes a reproduce și noi acest discurs al dlui prof. Iuan Popea din programa gimnasiului nostru din Brașov, fiind că se tractéză despre activitatea unuia dintre cei mai distinși profesori resp. directori ce i-a avut până aci acest gimnasiu.

Onorabilă adunare!

E díua sfinte Sofii; e sərbătórea sərbătorilor scólelor noastre. Căci ea e sərbătórea înțelepciunii, care e lumină din lumină dumneđeescă; căci ea e sərbătórea virtuții, care isvoresce din lumina minții, aprinsă la flacára iubirei ceresci.

Și a fost o coincidență providențială, ca tocmai în o astfeliu de dí să sərbám amintirea unuia dintre cei mai vrednici bărbați ai nostri, ca tocmai în díua cea mai sántă a institutului nostru, când ne simțim mai străbătuți de idealele simbolisate prin sərbătórea santei înțelepciunii, care e patróna institutului nostru, să aducem ofrandele stimei și profundei noastre venerațiuni, umbrei neitatalui director Dr. Ioan Meșotă, escelentului reprezentant de odinioară al scólelor noastre secundare, care înainte cu dece ani era mândria și fala noastră.

Ca vechiu amic al lui Meșotă, pe care l'am cunoscut din copilărie și a cărui vieță o am urmărit de aprópe până la sférșitul ei, dați-mi voie, onor. domni și dómne, să ve desfășur tabloul vieții sale active, să ve prezentez în aceste momente solemne portretul nobilului seu suflet și al escelentelor sale virtuți, arétându-ve: cine a fost Meșotă și ce feliu de om a fost el, ca să fie vrednic de atáta stimă și venerațiune din partea urmașilor sei.

I.

Dr. Ioan Meșotă s'a născut în Dêrstele Brașovului la anul 1837.

Rémánénd de mic orfan de mamă, tatál seu George, curatorul bisericeii din comuna sa, om cu frica lui Dumneđeu și cu dare bună de máná, unul dintre acei țéranii románi, cari înzestrați cu minte sánétósă firéscă, sunt pètrunși de nefățáritul simț religios-moral și de adevératul și ferbințele dor de némul lor, îl destiná pe tinéru Ioan pentru învățătură.

Îl dete la scóla din Dêrste, apoi la scóla primară din Turcheș și de aici îl aduse la Brașov, unde báiatul Ioan urmă cursul învățătorilor elementare la scóla română din Scheiu și la cea catolică din cetate; éră după terminarea scólelor elementare, la 1850, întră ca elev în clasa I a gimnasiului român, unde emulă cu colegul seu Titu Maiorescu, unul din bărbații cei mai distinși ai poporului nostru, sub profesorul și directorul de atunci Gavriil Munteanu.

După terminarea celor 4 clase gimnasiale la gimnasiul românesc inferior (dela 1850—1854), continuă studiile la gimnasiul luteran de aici între anii 1854—1858.

Escelentele însușiri caracteristice, cari împodobiau sufletul tinerului student, atraseră de timpuriu atențiunea protopopului de atunci al Brașovului, Ioan Popasu, mai târziu primul episcop român al Caransebeșului.

Acest preavrednic bărbat, învățat prețin al propășirii naționale și al tinerilor studenți români zeloși la învățătură și cu purtări bune, și care nu visa alta, decât creșterea și înflorirea institutului plăsmuit de geniul său profetic, dorind să aibă pe un astfel de tineresc excelent ca profesor la gimnasiul său, nutri în sufletul lui focul iubirei de învățătură mai înaltă și-i determină voința pentru a continua studiile la o școală superioară universitară.

Astfel Meșotă plecă în toamna anului 1858 la universitatea din Viena, unde în timp de 2 ani ascultă cursurile filosofice, era în toamna anului 1860 se duse la Bonn, unde urmă mai de parte studiile începute în capitala austriacă. În anul următoriu 1861 luă doctoratul în filosofie și apoi veni ca profesor la Brașov. În anul 1870, după moartea directorului Gavriil Munteanu, fu ales director al școlilor noastre medii, care funcțiune o purtă cu onoare până la sfârșitul vieții sale, până la anul 1878.

II.

Ca student la gimnasiul român și mai apoi la gimnasiul luteran de aici, Meșotă era model de ordine, de punctualitate și de zel la învățătură.

Esemplare erau preparațiunile lui, esemplare pensele, cu deosebire cele din limba română și germană, pe care el le lucra cu cea mai mare însușire, astfel, că printr'ensele profesorii lui aveau o iconă neînșelătoare despre cunoștințele lui lăpte și profunde, culese cu multă străduință din fântănilor literaturilor clasice vechi, precum și din operele vestitorilor autori români, nemți, francezi și englesi, pe care Meșotă, deja ca student în gimnasiu, le cetia cu înflăcărat zel în orele libere spre recrearea și fortificarea spiritului său setos de învățătură.

Cum și petrecea Meșotă timpul la universitate, ne arată felurite însemnări rămase dela densus, pe care el le făcea cu cea mai mare esactitate, după prelegerile profesorilor sei, și pe care deși pôte că ele vor obosi atențiunea d-nilor vostre, totuși, fiind-că eu le consider, ca foarte instructive pentru tinerimea noastră studioasă, având printr'ensele un esemplu invederat despre deosebita activitate a studentului universitar I Meșotă, le reproduc aici. Ele sunt următoarele:

1. Dela profesorul seu *E. Hoffmann: Lateinische Syntax.* 1858.
2. Dela profesorul seu *I. Arneht: Griechische u. römische Numismatik.* 1859.
3. Dela profesorul seu *Bonitz: Griechische Antiquitäten.* 1858.
4. Dela profesorul seu *A. Ludwig: Erklärung des gefesselten Prometheus von Aeschylus.* 1859.
5. Dela profesorul seu *Iahn: Geschichte der römischen Litteratur.* Bonn 1860.
6. Dela profesorul seu *Aschbach: Römische Geschichte.* 1858, și *Alte Geschichte.* 1860.
7. Dela profesorul seu *Ritter: Platon's Vertheidigung des Sokrates.* Bonn 1860.
8. Dela profesorul seu *I. Vahlen: Erklärung der Episteln des Horaz.* 1859; *Metrik der römischen Dichter.* 1860 etc.
9. Dela profesorul seu *Kaiser: Quellen der österreichischen Staatengeschichte.* 1859.
10. Dela profesorul seu *Hoffmann: Tacitus Annalen.* 1860.
11. Dela profesorul seu *Knoodt: Geschichte der neuern Philosophie.* Bonn 1860.
12. Dela profesorul seu *Bonitz: Geschichte der griechischen Philosophie.* 1859.
13. Dela profesorul seu *Brandis: Geschichte der griech. Philosophie seit Aristoteles.* Bonn 1861.
14. Dela profesorul seu *Monnard: Histoire dela littérature française.* Bonn 1860 și 1861.

Și a-și mai pute să ve mai înșir aici încă vre-o 10 profesori, ale căror prelegeri le-a frecventat cu cel mai mare zel și dela cari și-a făcut notiție în modul arctat mai sus, dar nu vreau să ve obosesc prea tare atențiunea d-vastră, pentru-că mai e de lipsă să cunoșteți și alte virtuți, de care sufletul său nobil a fost capabil. (Va urma.)

Varietăți.

* Alteța Sa imperială și regală archiducele Albrecht în călătoria Sa de inspecțiune a sosit eri la 7¼ sora în Sibiu, venind dela Alba Iulia însoțit de Escelența Sa dl Comandant de corp Baron Szveteny. La sosire în otelul Neurhrer i s'a prezentat membrii clericali ai consistoriului nostru archidicesan sub conducerea Escelenței Sale archiepiscopului, apoi alte autorități bisericesti, civile și militare din loc. Alteța Sa — precum am înțeles — va călători de aicia mâne sora spre Brașov, ér de acolo va re'nturna spre Arad. Inaltul óspe, seniorul casei domnitore și Nestorul armatei imp. reg., se află încă în puteri bune și voios.

* (Chirotonire.) Duminecă s'a chirotonit întru presbiter dl Iosif Ognean, cleric abs. și ales paroch în Teiu (tractul Dobra).

* (Stipendii.) În Nr. precedent am luat notiță sub rubrica varietăților despre devenirea în vacanță a unor stipendii din fundațiunea „Francisc-Iosif Elisabetha.” Aflăm în interesul tinerimei noastre a indigită în cele următoare și documentele ce sunt a se acude la petițiuni și adevă:

a) atestat de botez,

b) atestat despre paupertatea, starea socială, averea, venitul și starea familiară a părinților petentului. Petenții orfani au să acudă un atestat dela scaunul orfanal despre starea lor materială; în fine au se acudă:

c) atestatul de maturitate, sau dacă sunt studenți universitari, atestatele, despre colloqui resp. esamenale depuse. Intre condițiuni egale, cei cari acum încep studiile universitare, vor fi preferiți.

În petițiune e de a se aminti dacă petentele are vre un stipendiu sau se bucură de vre un ajutoriu, ér cei cari acum și încep studiile universitare să indigiteze, la care facultate vreau să se înscrie.

Petițiunile sunt a se trimite sub adresa: K. K. General Direction der a. h. Privat und Familien Fonde. Wien, k. k. Hofburg.

Cererile intrate după 15 August n. nu se vor considera.

— Cu începutul anului scol. 1889/90 se vor conferi pentru studenți dela politechnicul din Viena și Budapesta câte 2, pentru politechnicul din Brünn 1 și pentru școlă superioară de agricultură din Viena 1 stipendiu de 300 florini în aur din fundațiunea „Francisc Iosif.”

Cererile de concurs scrise cu mâna proprie sunt a se adresă Majestății Sale până la 20 August a. c. n. Petițiunile sunt a se instrua cu documentele enumerate mai sus, și sunt a se trimite tot sub aceeași adresă.

* (Necrolog.) *Ecaterina Dragits* nasc *Moldovan* ca soție; *Leopold, August, Minerva* și *Petru* ca fii; *Dr. Aurel Brote* ca ginere, anunță cu inimă intristată încetarea din viață a iubitului lor **Petru Dragits** sen. întâmplată în Deva la 15/27 Iuliu a. c. după un morb îndelungat, în etate de 69 ani.

Înmormântarea rămășițelor pământesci a le răposatului va avé loc Luni în 17/29 Iuliu 1889, după amedi la 3 ore, în cimiteriul greco-oriental din Deva.

Deva, la 15/27 Iuliu, 1889.

* (Cugetările unei regine.) Foile din România scriu, că dl P. Pencovici, directorul „Monitoriului oficial” din Bucuresci, va scote în curând în traducere opera „Les pensées d'une Reine” (Cugetările unei regine, de Carmen Sylva, regina României.) Acuma se află din prefața ce a scris-o dl Pencovici pentru această carte, că fie care *cugetare* va fi tipărită cu un alt fel de caracter tipografic, servind în acest mod și ca specimen pentru tipografia statului. Ideia fiind cu totul originală, se așteptă, ca această operă să apară cât mai curând.

* (Cărți oprite pentru școlă.) Cetim în „Hermannstädter Ztg.”; Ministrul de culte a oprit a se mai întrebuiță în școle, bibliotecile școlare și poporale următoarele cărți: „*Dorul românului, colecțiune de cântece etc. adunate și coordonate de N. D. Popescu (Bucuresci)*”; — „*Arion, sau culegere de cânturi naționale culese și arangiate de Ioan Dariu (Brașov)*”; — „*Răsunetul; culegere de cânturi naționale (Brașov)*”; — „*Cântece de iroși la nascerea Domnului (Brașov)*”; — „*Amor și patrie, poesie de Brut Cățone Horia (Turin 1869)*.” Motivul interdicției e, că nu sunt corăspundătoare educațiunii și afară de aceea „*mai conțin poesii și cântece, cari ajută ură de rasă*.” (!?)

* (Proces de presă.) Procesul de presă al „Luminătorului” se va pertractă la 31 Iuliu r. în Arad.

* (Furtună.) Viscolul, ce s'a slobozit cu atâta tărie în 24 l. c., precum se comunică, a cauzat în toate părțile daune enorme. Întréga Ungarie a fost bănuțită de acest óspe înfiorătoriu și neasteptat. La Seghedin a acunulat mase mari de năsip încât comunicațiunea e anevioasă, și așa e pe întregă pusta. O mulțime de ómeni și animale au fost omorite. Cară cu fân, șopuri, șuri și case răsturnate, apa rurilor revărsată preste câmpii. Pela noi în cele mai multe locuri bucatele și mai cu sémă cucuruzele sunt culcate cu totul la pământ. La Săcele a bătut o grindină cât alunel, căreia i-a urmat o ruptură de nor, ce a inundat totul; mai mulți copii și femei au fost inecate. Impregiurimea apare o pustietate.

* (Institut froebelian.) Precum se anunță din Făgăraș, inspectorul regesc are de cuget să înființeze o grădina froebeliană cu limba de propunere maghiară, și reprezentanța Făgărașului spriginesc intențiunea inspectorului și are de cuget a ajută și materialicesce institutul.

* (O statistică interesantă.) Folia maghiară „*Néptanítók Lapja*” înregistră, că în Ungaria pe anul trecut școlariu s'au spesat pentru scopuri școlare trei milioane floreni. De privați și de reuniuni au fost înființate: 17 școle poporale, 32 in-

stitute de copii mici, 5 case de nebuni, și 4 institute pentru surdo muți. Fundațiuni preste 100.000 fl. s'au făcut 4.

* (Societatea de navigațiune pe Dunăre.) Precum se anunță din Budapesta, ministrul de comerț a sistat deocamdată toate negocierile pentru înființarea unei navigațiuni unguresci pe Dunăre. Abia pe la finea lui August se vor începe ér pertractările, decumvă nu se vor sistă cu totul.

* (Tren fulger.) Foile germane aduc scirea, că capitala Germaniei și a Italiei se vor legă încurând deadreptul prin o linie ferată. Intre Berlin și Roma se proiectă construirea unei astfel de linii, pe care va circula un tren fulger.

* (Emigranții bosniaci.) Emigranții bosnici au adresat președintelui republicii franceze o telegramă, în care aduc urări națiunii franceze la serbarea centenariului revoluțiunii și-și exprimă dorința pentru împreunarea Bosniei și Hertegovinei cu Serbia și cu celelalte părți sârbesci dărăburite astăzi.

Bibliografie.

„*Candela*”, foie bisericescă literară, apare în Cernăuți, Nr. 7. are următoriu cuprins: Doctrina romano-occidentală despre satisfacțiune. — Necesitatea creștinismului, contrarii și apărătorii lui în cele două secole dintăiu ale erei creștine. — Cuvântare despre muncă. — Cronică.

„*Meseriașul Român*” foie pentru învățătură și petrecere, întocmită pentru meseriași și toți iubitorii de meserii. Nr. 14 a apărut cu următoriu sumariu: Instrucțiunea și educațiunea tinerimei meseriașe. — Compositoriul tipografic automat. — Fântănilor luminoase. — Sprijinirea măestrilor români. — Istoricul fundării „Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelor și sodalilor meseriași români”. — Foița Mes. Român. — Casătoria la români. — Felurite pentru meseriași. — Sciri economice și industriale. — Multe și mărunte — Diverse. — Recepte folositoare. — Glume. — Têrgurile și cursul pieței Brașov.

„*Lumina pentru toți*” revista pedagogică, apare în Bucuresci, Nr. 1 a apărut cu următoriu cuprins: Comitetul de redacție, Eniu Balteanu. — Sentințe și păreri pedagogice, culese de E. B. — Cum trebuie să fie creșterea, ce părinții dau copiilor pentru-ca școlă să-și ajungă mai cu înlesnire inaltul ei scop. — Didactica Magna de Amos Comenius, tradusă în românesce de Petru Gârbovicean, dr. în filosofie și pedagogie, profesor de filosofie la seminarul central și de limba română la școlă normală a societății din Bucuresci. Capitolul III, viața acéste e o preparare pentru cea eternă. — Lucrul manual în școlile primare, conferință ținută la Ateneul din Bucuresci, în sora zilei de 4 Martiu 1889 de d-nul Serafim Ionescu, revisor școlariu.

Din metodica sciințelor matematice în școlă primară, de V. Gr. Borgovan, profesor de pedagogie la școlă normală superioară de institutori din Bucuresci. — Sciința la îndămăna tuturor, sau viața omului și a animalelor, scrisoarea a noua. „Ficatul” EDEM. — De ale esamenelor V. Gr. Borgovan. — Abecedarele noastre, Th. D. Speranția. — Reorganizarea școlii normale. Școlă de aplicație pe lângă școlile normale, Gârbovicean. — Economia revistei pedagogice „Lumina pentru toți” pentru anul V al ei.

Institut de cură ortopedică și de apă rece

a lui Victor Fischer în

Budapesta, păduricea cetății mai înainte institutul de cură de apă rece al Dr. W. Fischer.

Institutul se află situat în o regiune înaltă și sănătoasă, în mijlocul unui parc frumos; pentru locuință, confort și distracțiune se îngrijesc în tot modul. Apă de beut escelentă. În institut se iau sub îngrijire (se curăză) cei-ce au durere la încheeturi și în óse, aprinderi de óse, scintituri, óse rupte, întărirea încheeturilor, contractări, diferite strimbături de genunchi și picior; muschi căduți, spinarea curbă, gâtul strâmb, lucsațiunea înăscută și diferite varicosități ale extremităților. Junghiurile din crucea spinărei (oficiă) tabes dorsalis după cea mai nouă metodă a renumiului doctor parisian Charcot, precum și prin îmbrăcarea de pieptărușe. Despărțământul de apă rece este deschis anul întreg. — Se primesc sub cură atât interni cât și ambulanți. Prospecte gratuit. Cei-ce vor să se anunțe în scris, sunt rugați a face espedițiunea recomandată.

Loterie.

Sâmbătă în 27 Iuliu 1889.

Buda: 80 6 71 3 12

Bursa de Viena și Pesta.

Din 27 Iuliu 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	94.95	95.10
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	112.20	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	99.75	100.—
Obligațiuni de credit austr.	304.25	304.40
Sorti de regularea Tisei	126.75	126.75
Obligațiuni urbariale ung.	105.—	105.—
Galbin	5.69	5.64
Napoleon	9.55½	9.50
100 marce nemțesci	58.42	58.35
London pe (poliță de trei luni)	120.80	120.—

Nr. 294

[101] 1-3

CONCURS.

Devenind vacantă stațiunea de învățatoriu la școala română gr. or. din Turnișor, pentru ocuparea aceleia în mod definitiv, prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia archidieceșană „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

- 1. In bani gata 200 fl. v. a.
2. Cuartir liber în edificiul școlii;
3. Trei stângini metrici lemne de foc, din care se se încăldeșcă și sala de învățământ.

Dela concurenții se cere ca se fie bineversați în cântările și ritualele bisericesci atât pentru instruirea elevilor în școlă, cât și pentru ținerea unei strane în biserică Dumineca și sârbătorea; totodată se aibă calificațiunea de 4 clase gimnasiale și se fi absolvat studiile pedagogice.

Concurenții au a-și inaintă cere-rile instruite cu documentele necesare la oficiul protopresbiteral subscris.

Sibiu, 6 Iunie, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

I. Hannia, adm protopresb.

[102] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de învățatoriu pentru clasa a II-a la școala noastră gr. or. din comuna Sâsciori, protopresbiteratul Sebeșului, se deschide concurs cu termenul până la 10 August a. c.

Emolumentele sunt:

- 1. 200 fl. v. a. din cassa bisericeii plătite în rate lunare;
2. 2 stângini lemne;

- 3. Cuartir în edificiul școlii;
4. 6 fl. diurne pentru participarea la conferințele învățătoresci.

Doritorii de a ocupa acest post sunt datori a-și asterne suplicele lor instruite cu documentele prescrise, și că sunt în deplină cunoștință a cântărilor bisericesci, precum și a tipicului lui, ca se pōtă instrui băeții din ambele clasele din cântări. Cererile de concurs sunt a se adresa preanonratului oficiu protopresbiteral gr. or. în Sas-Sebeș. Alesul de învățatoriu va fi îndatorat a ține strană în biserică atât la utrenie cât și la liturgia, și mai nainte de alegere a se prezenta în biserică în vre-o duminică sau sârbătore spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Sâsciori, în 6 Iuliu, 1889.

Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 495.

[104] 1-3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de paroch în parochia de clasa III-a Muncel cu filia Fălcușă, se escrie prin acesta a treia oră concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

I. În materia Muncel:

- 1. Porțiune canonică, constă-tore din 3 jugere 1014□° grădină (intravilan) plantată întrăgă cu pomi, 6 jug. 1299□° agrii, 11 jug. 1096□° liveți și 544□° pășune.
2. Câte o țî de lucru cu palma dela 30 case.
3. Stolele usitate.
4. Moltiva la Botezul și Invierea Domnului câte 10 cr., ér la Nascerea Domnului câte o cupă de fasole dela fie-care casă.
5. Alte remunerațiuni împreunate cu serviciul intern și estern bisericesc.

II. În filia Fălcușă:

- 1. Dela 50 case câte o ferdelă mare (20 cupe) de cucuruz sârmit.
2. Tot dela atâtea case câte 2 țîle de lucru cu palma.
3. Stolele usitate, cari atât în filia cât și în materă se pot afla dela subsemnatul oficiu protopresbiteral.
4. Pentru moltivă la Botezul și Invierea Domnului câte 10 cr., ér la Nascerea Domnului câte o cupă de fasole dela fie-care casă.
5. Remunerațiuni îndatinat pentru serviciile interne și externe bisericesci.

Tōte aceste venite din materă și filie dau un venit anual sigur de 250 fl.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a și subșterne petițiunile concursuale instruite conform prescri-selor statutului organic și a regula-mentului pentru parochii la subsemna-tul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Deeș, 5 Iuliu, 1889.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. Deeș în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Teodor Herman, protopresbiter.

Nr. 301/889.

[103] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea a trei posturi învățătoresci la școala poporală-elemen-tară gr. or. din Gurariului, pro-topresbiteratul Seliștei, se escrie con-curs cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

Pentru fie-care învățatoriu salariu anual de 300 fl. v. a., ce se va solvi din cassa epitropiei parochiale.

Deōre-ce pe lângă datorințele pro-vădute în lege, aleșii învățatori vor fi obligați a ține strană și a conduce conduce corul în biserică, interesații

sunt poftiți a se prezenta în comună spre a-și dovedi desteritatea pe acest teren.

Cererile concursuale, instruite con-form legilor în vîgore, sunt a se adresa subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul susindicat.

În conțelegere cu comitetul parochial concernent, oficiul protopresbiteral gr. or. al Seliștei.

Seliște, 3 Iuliu, 1889.

Dr. Nicolae Maier, protopresbiter.

[97]

2-3

CONCURS.

La școala primară gr. or. română de fete din Brașov este un post de învățatoriu ori învățătore vacant.

Pentru ocuparea acestui post se escrie concurs până la 15 August 1889. st. vechiu.

Concurenții resp. Concurenteles vor documenta:

- 1. Că sunt de naționalitate ro-mâni (române) și de rel. gr. or.
2. Că au absolvat cursul peda-gogic și posed testimoniu de califica-țiune prescriis de lege, că posed cunoș-cințe teoretice și practice din grădină-rit, de gimnastică și de desemnul liniar.
3. Că au purtare morală și po-litică bună.
4. Că sunt de constituție sănătoși.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: În anul prim de servițiu salariu normal de 300 fl. și cuartir natural eventual relut de cuartir; în următorii doi ani 400 fl., éră după doi ani salariu normal de învățatoriu ori învățătore definitiv de 500 fl. anuali și dōue decenale de câte 100 fl.

Concurenții (concurenteles) vor de-chiară în petițiunile lor, că se vor su-pune normativelor și dispozițiunilor în vîgore ale institutului.

Brașov, în 11 Iuliu, 1889 st. v. Eforia școlilor centrale române ort. răsăritene din Brașov.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Table with multiple columns for train routes: Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Teiuș-Arad-Budapesta, Copșa mică-Sibiu, Sibiu-Copșa mică, Cucerdea-Oșorheiu-Reghinul-săs., Reghinul-săs.-Oșorheiu-Cucerdea, Hunedóra-Simeria (Piski), Turda-Ghiriș, etc. Includes train numbers, times, and fares.

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.